

LIEVER ZONDER MIJ!

Drama en psychologische thriller

door

LOIS STRAATMAN

(Bewerking: Encore Theater en Jort van der Maarel)

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **LIEVER ZONDER MIJ!** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **LOIS STRAATMAN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de letter-grootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

© 2026 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

De Friese Poort 106
1823 BT Alkmaar
Telefoon 072 - 5112135
Website: www.ibva.nl
Email: info@ibva.nl
ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, generale repetities met publiek, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.
Gebruik rekwisieten veilig, lees meer bij tab voorwaarden op onze site.

Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten.
E-mail: rechten@toneelfonds.be. Telefoon: (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONEN:

Emily Driessen - Een ambitieuze en scherpe advocaat uit Amsterdam. Ze houdt controle over haar emoties en straalt zelfverzekerdheid uit, maar haar perfectionisme maakt het lastig om zich open te stellen voor anderen.

Rachel de Vries - Een getalenteerde maar onstabiele kunstenares. Ze is impulsief en leeft in haar eigen wereld, maar haar verleden achtervolgt haar. Haar afhankelijkheid van drank en drugs maakt haar onvoorspelbaar, en ze balanceert constant op het randje van de afgrond.

Julia Timmerman - Ze is nuchter en verantwoordelijk, iemand die altijd probeert de juiste keuzes te maken. Ze stelt anderen vaak voorop en vermijdt confrontaties, maar onder haar kalme uiterlijk schuilt een sterke drang naar controle.

Bas Hoogland - Een charmante en charismatische muzikant met een grote mond en een klein hart. Hij leeft voor de muziek en lijkt zorgeloos, maar achter zijn grappen en bravoure schuilt een diepe onzekerheid. Hij zoekt naar iets, maar weet niet precies wat.

Noah Kuijpers - Ex van Emily en deel van de vriendengroep. Noah is een gevoelige jongen, soms naïef in zijn relatie met Emily, maar altijd onzelfzuchtig. Hij raakt zichzelf kwijt maar is altijd blijven vechten tegen onrecht.

DECOR:

Het decor is naar eigen inzicht vorm te geven en bestaat bij voorkeur uit een eenvoudige, multifunctionele speelruimte. De belangrijkste locatie is de woon- en werkstudio van Rachel, een kunstenares. Deze kan worden ingericht met een tafel, enkele stoelen, een bank en schilderijen op schildersezels.

Licht speelt een belangrijke rol in het onderscheiden van heden, verleden, werkelijkheid en verbeelding. Met gerichte spots, kleurwisselingen en verduisteringen kunnen de verschillende situaties en de psychologische spanning worden versterkt.

De verdere vormgeving en aankleding zijn vrij te bepalen door de regie, afhankelijk van de beschikbare speelruimte en technische mogelijkheden.

U dient bij uw zaaleigenaar te informeren of de muziekrechten in een totaalcontract worden voldaan. Is dit niet het geval dan dient U contact op te nemen met: BUMA/STEMRA

PROLOOG

(Muziek: Don’t let me be misunderstood – The Animals)

JULIA: *(zingend)* I'm just a soul whose intentions are good. Oh Lord, please don't let me be misunderstood! *(Ze blijft opruimen, afstoffen. De muziek fade-out en Julia ruikt een brandlucht.)* Ah shit shit shit shit shit... *(rent af naar waar de keuken is, offstage)* shit shit shit shit shit... kut... neeeee kom op zeg. Oh Julia, je had maar 1 taak. *(Ze keert terug met aangebakken stokbrood op een rooster en een broodmes.)* Misschien kan ik er nog iets mee. *(Ze schraapt het zwarte korstje van het brood. De bel gaat. Aarzelend om haar stokbrood achter te laten, smijt ze de ovengrill op tafel.)* Verdomme! *(loopt af naar de voordeur, offstage)* Bas! Precies op tijd!

(Bas en Julia komen op.)

BAS: Wat ruik ik?

(Julia wijst naar het stokbrood.)

Oh Juul, hoe houd jij je kinderen in leven?

JULIA: *(lachend)* Die houden zichzelf wel in leven. Hoe is het?

BAS: Ja, lekker!

JULIA: Lang over gedaan? Biertje?

BAS: Mwah, het reed vlot door. Radlertje 0 doe maar. Moet nog terugrijden vanavond.

(Julia af richting keuken.)

Waar is Vincent? Ik had gehoopt hem nog even te spreken.

JULIA: *(offstage)* Ah, sorry! Hij is weg voor zaken. Zit nu in Athene voor een beurs.

BAS: Wanneer neemt hij mij eens een keer mee?

JULIA: *(op met Radler)* Sluit maar achteraan, ik wacht daar al jaren op.

BAS: Nee, maar echt, zijn netwerk is goed voor mijn muziekcarrière.

JULIA: Ach Bas, je doet het hartstikke goed. Jij hebt geen kruiwagen nodig om verder te komen. En al helemaal niet van Vincent. Hij denkt dat hij er verstand van heeft, maar ondertussen strooit hij gewoon met geld.

BAS: Ja, misschien.

(De bel gaat weer. Julia af naar de voordeur. Offstage begroeting. Julia en Rachel op.)

JULIA: Sorry Ray, we hebben geen brood en dips. Maar ik heb wel wat zakken chips liggen, dus we komen niet om van de honger.

RACHEL: *(geamuseerd)* Wauw. Je hebt het stokbrood aan laten branden? Classic. Hi Bas.

BAS: *(staat op en omhelst Rachel)* Hi Rachel.

JULIA: Ik heb maar twee handen. Kijk om je heen. Kinderen geven rotzooi. Heel veel rotzooi. Wat wil je drinken?

RACHEL: Gaan we al aan de wijn?

JULIA: Tuurlijk. Rood?

RACHEL: Lekker! Merlot als je dat hebt.

(Julia af richting keuken.)

Waar zijn mijn schatjes? Fedde, Lieke! Tante Rachel is er! *(het blijft stil)* Oké, bye...

JULIA: *(offstage)* Ik heb de kids vanmorgen naar mijn ouders gebracht. Maar goed ook, want ze waren niet te genieten. De hele week al niet trouwens. Er zal wel iets in de lucht hangen.

RACHEL: Ze blijven hoe dan ook mijn engeltjes.

JULIA: *(op met glas wijn)* Mooi, dan breng ik ze de volgende keer naar jou als ze zich niet gedragen.

RACHEL: *(theatraal)* Ik vang ze met alle liefde op!

JULIA: Oh ik pak gelijk even de chips! Nu ze er niet zijn horen ze het ook niet dat we die zakken lostrekken. *(grinnikt en loopt af)* Alles is voor mama!

(De bel gaat.)

BAS: Ik loop wel even!

(Bas af richting voordeur.)

NOAH: *(offstage)* Basjuuuuuh, heuj heuj heuj!

BAS: *(offstage)* Noaaaaah! Hey Em.

(Bas, Noah en Emily op. Emily heeft lekkers meegebracht en een kaart.)

EMILY: Rachel! Lieverd, hoe gaat het?

(Ze omhelzen elkaar.)

RACHEL: Emily! Hey. Het gaat echt goed. Ik heb mijn eerste schilderij verkocht!

EMILY: Wow Ray, wat een super goed nieuws! Gefeliciteerd!!

(Ook Bas en Noah feliciteren Rachel.)

JULIA: *(op met chips)* Wat heb ik gemist, wat heb ik gemist, wat heb ik gemist?

EMILY: Rachel heeft haar eerste schilderij verkocht!

JULIA: Whaaaat?! Ik wist wel dat je het in je had. Talentje! Ah, ben super trots.

RACHEL: Het voelde zo raar! Maar wat ben ik blij.

JULIA: Dat kan ik me voorstellen! Daar mag op gedronken worden! Emily, Rood wijntje?

(Emily en Noah kijken elkaar serieus aan. Ineens verschijnt er een ingetogen lach op hun gezicht.)

EMILY: Nee...

JULIA: Nee?

RACHEL: *(verbaasd)* Uhh... Niet... geen wijn?

EMILY: Nee.

(Dan pas hebben Julia en Rachel door wat er aan de hand is.)

JULIA: Emily, Noah! Dit meen je niet!

RACHEL: Ik word weer tante van mijn andere beste vriendin!?

NOAH: Ja! 14 weken!

BAS: Jongens, wat een nieuws!

EMILY: Waar zijn Fedde en Lieke? Ik heb iets voor ze. Kids, jullie favoriete tante is er!

RACHEL: Nou... favoriete...

EMILY: Jaloers?

RACHEL: Ik ken de waarheid. Maar ze zijn er niet.

JULIA: Bij opa en oma. Dus we kunnen het over ALLES hebben. Oh en schelden, daar ben ik ook al mee bezig geweest.... KUT.... Heerlijk dit, ik moet dit vaker doen. Ik kom weer helemaal tot mezelf.

EMILY: Je maakt het er niet aantrekkelijker op om moeder te worden.

JULIA: Ja, sorry meis, maar ik ga het niet mooier maken dan dat het is. Maar, je krijgt er heel veel liefde voor terug, of zoiets. Ik pak wat anders te drinken voor je.

(Julia af richting keuken.)

EMILY: Drie maanden is echt te lang om elkaar niet te zien. Er gebeurt te veel in zo weinig tijd.

BAS: We wonen nou eenmaal niet meer bij elkaar in het dorp.

RACHEL: Spreek voor jezelf. Ik zit daar prima! Alles wat ik ken is daar. Maar ik vind het heerlijk om jullie zo uit te zien vliegen hoor. *(lacht)* Hoe gaan jullie het straks doen als de baby er is?

NOAH: Ik ga iets minder werken. Emily is nou eenmaal de kostwinnaar, dus parttime huisvader worden was een makkelijke keuze. Het scheelt dat we het bedrijf aan huis hebben. We gaan zien hoe het loopt. Dan kan Emily gewoon naar haar kantoor in Amsterdam blijven gaan en criminelen opsluiten.

(Julia op met glaasje fris voor Emily.)

EMILY: Het zijn pas criminelen als ze veroordeeld zijn, schat! Dus ze lopen nog lekker rond in de straten van Amsterdam. Maar natuurlijk ga ik wel even met verlof tussendoor, hè.

JULIA: Gaat dat lukken, Em? Verlof opnemen. Ik ken je niet anders, het werk zit in je.

EMILY: Ik ga me wel even moeten aanpassen, maar ik wil zo min mogelijk missen van de kleine. Het scheelt dat Noah minder kan gaan werken in de toekomst. Mijn werk is belangrijk voor me, maar mijn gezin ook. En Noah vindt het niet erg, toch?

NOAH: Nee, we hebben er heel goede afspraken over gemaakt. Maar we hebben altijd al op één lijn gezeten met wat we willen. Dus dat zit wel goed.

JULIA: Wanneer doe je er nou eens een ring omheen, man?

(Emily en Noah schudden hun hoofd en lachen erom.)

BAS: *(wil duidelijk van het onderwerp veranderen)* Ray, welk schilderij heb je eigenlijk verkocht?

RACHEL: Oh, ‘de onverwachte terugkeer’!

(De rest heeft geen idee om welk schilderij het gaat.)

Ja, wacht. Ik laat het zien. *(pakt haar telefoon en scrollt door haar*

afbeeldingen) Deze. Die heb ik twee jaar geleden gemaakt nadat ik terugkwam van mijn reis naar Japan.

JULIA: Ah, juist! Japan!

RACHEL: Ja, ik dacht: ik blijf daar. Maar toen toch, onverwacht weer een vlucht teruggeboekt. Toen ik thuiskwam wist ik pas wat ik gemist had.

EMILY: Wat? Dat iedereen precies weet met wie en wat je doet en je altijd weer dezelfde koppen over straat ziet fietsen?

RACHEL: Ja. En ik kon jullie niet in Nederland achterlaten. Als ik thuis ben weet ik dat jullie me altijd weer kunnen vinden.

JULIA: Oh, maar ik was met alle liefde naar je huis in Japan gekomen om even weg te zijn van mijn eigen huis hoor!

(Ze lachen nog even samen tot Emily ineens opstaat.)

EMILY: Goed, Juul. We hebben nog niet voor je gezongen, en het is misschien een verlaat verjaardagscadeau, maar ik zat op je verjaardag helaas midden in een heftige zaak. Gewonnen trouwens. *(maakt een kleine buiging en de rest klapt)* Onze Bas had zijn grootste gig tot nu toe en Noah gaat natuurlijk nergens heen zonder mij. En Rachel was... Rachel, waar was jij eigenlijk?

RACHEL: Niet in Japan. Nee, ik moest wat dingen regelen voor de verhuizing van mijn ouders. En ik dacht: we zien elkaar de week erna, dus dan vieren we Julia's verjaardag vol liefde en passie!

JULIA: Ah lieverds, ik ben gewoon blij dat we nu bij elkaar zijn. Dus het is toch helemaal goed zo!

EMILY: Nee nee, ik beloof je dat ik niet ga zingen, dat laat ik aan Bas over. Maar... we hebben gezamenlijk dit cadeau voor je.

(Emily geeft Julia een verjaardagskaart. Julia opent de kaart en er vallen vliegtickets uit.)

JULIA: Een volledig verzorgde All-Inclusive vakantie naar Santorini met je allerbeste vriendinnen Rachel en Emily. Dit menen jullie niet, meiden... dit is echt veel te gek! En we gaan deze meivakantie al?

EMILY: Ja, dan kan ik ook nog mee, hè. *(wijst naar haar buik)* Je bent onze rots in de branding. Een keihard werkende moeder die het verdient om er even tussenuit te gaan. Geen zorgen, Vincent weet ervan, we hebben het met je ouders geregeld en zelfs Noah gaat een keer oppassen. Dan kan hij al even oefenen.

JULIA: Oh, ik word hier oprecht een beetje emotioneel van. Dit is echt... wauw. Meiden! En jongens natuurlijk! Wat super lief dat jullie ons deze meiden-trip gunnen!

BAS: Je hebt het echt verdiend, Juul.

NOAH: Ik kan daar alleen maar aan toevoegen dat ik het daarmee eens ben.

(Noah, Bas, Emily en Julia proosten en gaan in freeze. Rachel staat op, bekijkt het tafereel met een tevreden blik.)

Scène 1

(Rachel kijkt rond, dan richting publiek. Tevreden toon met veel lagen.)

RACHEL: Wat mooi kan het zijn, hè? Zo'n hechte vriendengroep. In ons geval al vanaf de kleuterklas. Behalve Noah. Hij is er later bijgekomen, zo begin middelbare school. Als het vriendje van Emily. Het klikte gelijk. Gelukkig maar, want soms kan dat ook anders zijn. Maar het beeld wat ik nu net geschetst heb... dat is niet echt. Nee... het zit hier. *(wijst met haar vinger naar haar hoofd)* Een fantasie, een ontsnapping uit de realiteit. Maar zo is het niet gegaan. Niet echt. En dat weet ik ook wel.

(Rachel realiseert zich ineens dat het beeld niet klopt.)

Kijk! Dit is mijn huis. Mijn studio. Ik woon hier. Niet Julia. Speelgoed? Dat is er niet. *(gooit de doos speelgoed af)* Gezelligheid? Dat ken ik niet.

(Gooit alles af zodat er weinig overblijft van het appartement. De hapjes, de drankjes, ze stopt alles weg.)

Dít is de werkelijkheid!

(Rachel komt de realiteit weer onder ogen en schopt het beeld letterlijk haar huis uit.)

Noah... hij is hier niet. Weg!

(Noah gaat af)

Emily, jij bent niet zwanger, zeker niet van Noah. Weg, weg!

(Emily gaat af)

Julia... *(vol afschuw)* terug jij! Naar je gezin!

(Julia gaat af)

Dan hebben we nog Bas. Hij is niet eens meer in Nederland te vinden. Weg!

(Bas gaat af)

Het is namelijk niet waar. We hebben elkaar niet, 'maar' drie maanden niet gezien. Nee... we hebben elkaar al tien jaar niet gezien. Na ons examenfeest hebben we gezworen elkaar nooit meer in ons leven op te zoeken. Dat feest is elk jaar prachtig. Het hele dorp komt erop af. Het is meer een dorpsfeest geworden dan een examenfeest. *(stilte)* We zouden elkaar... nooit... meer...

zien. En er al helemaal niet over praten, dat was de afspraak. *(stilte)* Maar daar gaat nu verandering in komen...

Scène 2

(We zien Emily aan de bar met een wijnglas. Ze kijkt erin, schudt wat heen en weer en neemt een slok. Aan de andere kant van de bar zien we Bas. Hij schenkt haar glas bij en blijft haar aanstaren. Geen enkele vorm van herkenning bij Emily.
Rustige muziek op de achtergrond.)

EMILY: Het gaat hier zo flink volstromen. *(sarcastisch)* Het is je geluksdag.

BAS: *(draait om zodat hij glazen kan afdrogen)* Ja, ik verwacht een stuk of 100 man.

EMILY: *(sarcastisch)* Natuurlijk. Het zou gek zijn als je niet wist dat er zo een afscheid in jouw bar georganiseerd is.

(Emily glimlacht en drinkt het glas weer in een teug leeg.)

BAS: Inderdaad, maar dit is mijn bar niet.

EMILY: Medewerker van de bar dan.

BAS: Ook niet. Ik werk hier niet.

EMILY: *(schiet in de lach)* Oké, meneer. Ik zie je toch echt aan het werk. Maar niet zo goed, want mijn glas is weer leeg. *(schuift het glas richting Bas)*

BAS: *(schenkt het glas nog eens bij)* Dit is je laatste. Het heeft geen zin om je te bezatten, Emily.

EMILY: *(wilde net een slok nemen en verslikt zich)* Sorry, kennen wij elkaar? *(ze kijkt hem eens goed aan)* Nee, oh nee... Bas?

BAS: Ik vond het al erg lang duren.

EMILY: Maar uh, jij dan? Jij hoort hier ook niet te zijn!

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

info@toneeluitgeverijvink.nl

072 5112407

TONEEL UITGEVERIJ VINK

“Samenspelen” is ons motto